

Syksyllä 2011 alkavat syventävien opintojen projektit

Projekteihin ilmoittaudutaan lomakkeella, jota saa Porthanian 3. krs:n lomakehyllyköstä, tiedekunnan verkkosivuilta (<http://www.helsinki.fi/oikeustiede/opiskelu/lomakkeet/index.htm>) sekä opintoneuvojalta. Lomake palautetaan tentti-ilmoittautumisaattikkoon tai opintoneuvojalle. **Viimeinen ilmoittautumispäivä** on perjantai **29.4.**

Alla olevasta luettelosta ilmenevät keväällä alkavien projektien teemat, johtaja/johtajat, sekä esittelytilaisuuksien ajankohdat ja paikat, mikäli esittelytilaisuus järjestetään.

Viimeisimpänä luettelossa on esitelty syksyllä Vaasassa alkava syventävien opintojen projekti. Projekti on tarkoitettu ensisijaisesti Vaasan yksikössä opiskeleville, joilla on myös etuoikeus päästä projektiin. Jos projektiin jää kuitenkin vapaita paikkoja, voivat myös Helsingissä opiskelevat hakeutua projektiin. Yhteyshenkilö Vaasassa on amanuenssi Marja-Riitta Hakala (marja-riitta.hakala@helsinki.fi, puh. 06-324 8469). Helsingin yksikön opintoneuvojalta saa tarvittaessa hakulomakkeen Vaasan projektiin.

Finanssioikeus

Prof. **Marjaana Helminen** pitää koko lukuvuoden 2011-2012 kestävä projektin ”Verosopimukset ja EU-vero-oikeus”. Projekti kokoontuu tiistai-iltapäivisin. Ensimmäinen tapaaminen ti 20.9. klo. 12-15, P669. Muiden tapaamisten tarkempi ajankohta ilmoitetaan ensimmäisen tapaamisen yhteydessä.

Kirjat:

1. Guglielmo Maisto 2006. Tax Treaties and Domestic Law. IBFD. n.386 sivua.
2. Pasquale Pistone 2002. The Impact of Community Law on Tax Treaties. Kluwer. n.374 sivua.
3. Lang, Michael et. al 1998. Multilateral Tax Treaties, Kluwer. n. 250 sivua.
4. OECD, Model Tax Convention on Income and on Capital, Condensed version, July 2010. n. 466 sivua.

Hallinto-oikeus

Projektin tema: Oikeusturva ja moderni hallintoprosessi

Projektin johtaja: prof. Olli Mäenpää

Projektin kesto: sl 2011 – kl 2012

Projektin sisältö liittyy voimassaolevaan ja uudistuvaan hallintoprosessuaaliseen lainsäädäntöön, joka määrittelee oikeudenkäyntiä hallintoasioissa. Projektissa perehdytään oikeusturvaan hallintoasioissa, hallintoasioita koskevan oikeudenkäyntimenettelyn perusteisiin ja uudistamisen suuntaviivoihin. Projektissa tutustutaan käytännön hallintoprosessuaalisiin ongelmiin ja niiden ratkaisumalleihin sekä muutoksenhaun perusteisiin.

Projektin kohteena ovat hallintotoiminnan aiheuttamat oikeusriidat viranomaisen ja hallinnon asiakkaan välillä. Mitä tehokas oikeusturva edellyttää yksilön ja yrityksen kannalta, kuinka aineelliset oikeudet ja edut turvataan tehokkaimmin hallintoprosessissa, mitä oikeudenmukainen oikeudenkäynti edellyttää hallintotuomioistuimissa? Näitä kysymyksiä lähestytään sekä kansallisen että eurooppalaisen prosessin laatuvaatimusten näkökulmasta.

Projektissa otetaan huomioon vireillä oleva prosessilainsäädännön ja tuomioistuinorganisaation uudistamistyö. Siinä tutustutaan hallintotuomioistuinten toimintaan, oikeusturvan toteuttamiseen ja oikeudenmukaisen hallintoprosessin perusteisiin. Ohjelmaan kuuluu luentoja ja seminaarien lisäksi myös vierailuja hallintotuomioistuimissa.

Projektitöiden kohdealueina voivat olla esimerkiksi markkinoiden sääntely ja oikeusturva: hallintoprosessi mm. kilpailu-, ympäristö-, viestintäasioissa oikeusturva ja julkisten palvelujen toteuttaminen: hallintoprosessi mm. terveys-, sosiaali-, koulutuspalveluissa eurooppalaiset oikeusturvan vaatimukset ja takeet (EUT ja EIT) oikeudenmukainen hallintoprosessi ja sen osatekijät hyvä hallinto ja oikeusturvan takeet virkavastuun perusteet ja ala.

Projektin ohjelma

Projektin ensimmäinen kokoontuminen on 7.9.2011 klo 16-18 (P 669). Johdantoluennot 7.9. sekä 12.-16.9.2011 klo 16-18 (P 669). 1. Projektiseminaari 10.-12.10.2011, klo 16-20 (P 669). 2. Projektiseminaari 6.2.-8.2.2012, klo 16-20 (P 669). 3. Graduseminaari (tarpeen mukaan) huhtikuu 2012.

Projektin vaatimukset:

- 1) **Leena Halila**, Hallintolainkäyttömenettelyn oikeusturvatakeista (2000), s. 102-322.
- 2) **Olli Mäenpää**, Hallinto ja oikeus. (2010)
- 3) **Oikeusturvan todellisuus**. KHO:n tutkimusjulkaisuja 1/ 2009.
- 4) **Oikeudenkäynti hallintoasioissa (OM 4/2011)**, **Tehtävien jako hallintotuomioistuinten kesken (OM 78/2010)** ja **Oikaisuvaatimusjärjestelmän kehittämisen oikeusturvakeinona (OM 2008:4)**.
- 5) Erikseen ilmoitettavat artikkelit teoksissa **Hallinto ja hallintolainkäyttö (2010)** ja **Avoin, tehokas ja riippumaton (2010)**. (Projektitentti yhteensä n. 1500 s.)

Kansainvälinen oikeus

Projektin tema: From law-making to law-breaking

Projektin johtaja: Professori Jan Klabbers

Projekti alkaa: sl 2011 (October)

The project is carried out in English **in its entirety**. International law is a sprawling topic, whose sub-branches range from criminal issues to investment protection, from trade to warfare. This project will focus on how international law (whether investment law or criminal law, trade law or humanitarian law) is made and how it is enforced: it will concentrate on sources doctrine, on issues of responsibility, and on sanctions. The project group will meet, on average, every two weeks, starting in October, and will comprise both methodological and substantive exercises. Students will complete the project by writing their pro gradu works.

Projektitentin tutkintovaatimukset

1) **Evans, Malcolm D (ed.)**, International Law, 3. painos (Oxford University Press 2010);

2) yksi seuraavista teoksista:

Boyle, Alan & Chinkin, Christine, The Making of International Law (Oxford University Press 2007);

Crawford, James, The International Law Commission's Articles on State Responsibility: Introduction, Text and Commentaries (Cambridge University Press, 2002)

Evans, Malcolm D. (ed.), Remedies in International Law: The Institutional Dilemma (Oxford: Hart, 1998)

3) Erikseen Professori Klabbersin kanssa sovittava kirja/kirjat.

Kohtien 1, 2 ja 3 teosten yhteisen sivumäärän tulee olla vähintään 1 500 sivua. (Sivumäärää laskettaessa ei oteta huomioon hakemistoa, sisällysluetteloja tai liitesivuja.) **Huom!** Projektitentiä ei saa jakaa.

Kansainvälinen yksityisoikeus ja oikeusvertailu

Projektin teema: EU:n kehittyvä sisämarkkinaoikeus kansainvälisen yksityisoikeuden ja oikeusvertailun näkökulmasta

Projektin johtaja: Professori Ulla Liukkunen

Projekti alkaa: sl. 2011

Projektin **esittelytilaisuus** pidetään 14.4. klo 11-12, P444

EU:n sisämarkkinoiden viimeaikainen kehitys on merkinnyt kansainvälisen yksityisoikeuden varsin nopeasti etenevää eurooppalaistumista. Sektorikohtaiseen aineelliseen EU-lainsäädäntöön sisältyy entistä useammin kansainvälis-yksityisoikeudellista normistoa, jonka tavoitteena on edistää unionin neljän taloudellisen perusvapauden toteutumista. Esimerkiksi yhtiö- ja työoikeuteen liittyy lainvalintasääntöjä, joiden avulla on toteutettu uusia eurooppalaisia yhtiömuotoja koskevat säädökset. Yritysten liikkuvuutta edistävien unionin toimien lisäksi huomionarvoista on henkilöiden kasvava liikkuvuus, joka luo tarvetta työntekijöitä ja perhettä koskeville kansainvälisyksityisoikeudellisille säännöille. Myös sisämarkkinaoikeutta kehittävä unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö ilmentää uudentyyppisiä kollisio-ongelmia, jotka liittyvät muun muassa taloudellisten perusvapauksien ja sosiaalisten perusoikeuksien väliseen suhteeseen, syrjimättömyyteen ja unionin kansalaisuuteen.

Projektissa käsitellään kuvatulnaisia sisämarkkinaoikeuden ajankohtaisia kehityspiirteitä, jotka liittyvät kansainvälisen yksityisoikeuden aseman vahvistamiseen EU:ssa. Viimeaikaiset kehityspiirteet tarjoavat myös oikeusvertailevasta näkökulmasta erilaisia tutkimusteemoja.

Projektissa on kaksi erikoistumisvaihtoehtoa. Opiskelija voi valintansa mukaan suuntautua joko kansainvälis-yksityisoikeudellisiin tai oikeusvertaileviin kysymyksenasetteluihin ja tehdä tutkielmansa toiselta näistä aloista.

Projektitentin erityisen osan sisältö räätälöidään sen mukaan, kumpaan suuntautumisvaihtoehtoon opiskelija ilmoittautuu. Osa projektitentistä voidaan suorittaa esseekirjoituksilla. Projektitenti, joka voidaan suorittaa kahdessa osassa, suositellaan suoritettavaksi syyslukukauden 2011 kuluessa. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa projektin opinnot myös normaalia nopeammassa aikataulussa syyslukukauden kuluessa erikseen sovittavalla tavalla.

Projektin työskentelyyn osallistuu aineen tohtorikoulutettava Katja Karjalainen. Projektiluentoja pitää myös mm. Tilburgin ja Helsingin yliopiston professori Jan Smits. Projekti vieraillee elinkeinoelämän järjestöissä sekä tutustuu Helsingin hovioikeuden toimintaan. Yritys- ja organisaatiovierailut toteutetaan erikseen ilmoitettavina ajankohtina.

Projektin alustava ohjelma:

Alkukokous 15.9.2011 klo 10-12, P444

Johdantoluennot projektin teemoista, opastusta tieteelliseen kirjoittamiseen 19-22.9.2011 ja 26.-27.9.2011 klo 10-12, P444

Asiantuntijaluentoja ja vierailuja loka-marraskuussa erikseen sovittavan aikataulun mukaan.

Projektiseminaari 14.11. klo 10-14, 15.11. klo 10-12 ja 16.-17.11. klo 10-14, P417

Seminaaritöiden aiheet pyritään valitsemaan siten, että ne palvelevat tulevaa tutkielman tekoa. Seminaari-istunnoissa käsitellään erityisesti mm. tutkielman laadintaan liittyviä metodologisia kysymyksiä.

Seurantakokous 16.1.2012 klo 10-14, P444

Tutkielmaseminaari 6.3.2012 klo 10-12 ja 7-9.3.2012 klo 10-14, P444

Projektitentin tutkintovaatimukset

I Yleinen osa

Barnard, C. The Substantive Law of the EU. The four Freedoms 2010, s. 1-41, 70-518 ja 559-656.

Liukkunen, U. Cross-border Services and Choice of Law – A Comparative Study in the Conflict of Laws 2006, s. 15-49 ja 121-263.

Liukkunen, U. Oikeuden yhdentäminen ja kansallinen diversiteetti – näkökulma eurooppalaiseen kansainväliseen yksityisoikeuteen ja oikeusvertailuun, artikkeli, Lakimies 2010, s. 739-755.

Reimann, M. – Zimmermann, R., The Oxford Handbook of Comparative Law 2007, s. 305-382, 539-578 ja 1363-1396.

II Erityinen osa

Opiskelijan suuntautumisen perusteella määräytyvistä tutkintovaatimuksista sovitaan erikseen professorin kanssa.

Lääkintä- ja bio-oikeus

Erityisestä syystä voidaan aineen vastuuolettajana sl 2011 toimivan prof. Raimo Lahden kanssa neuvotella yksilöllisen projektityöskentelyn aloittamisesta sl 2011.

Oikeushistoria

Projektin teema: "Talouden ilmiöiden oikeudellinen sääntely" - talous, kriisit ja oikeus.

Projektin johtaja: prof. **Jukka Kekkonen**

Projekti alkaa sl. 2011, mutta ensimmäinen kokoontuminen järjestetään jo kesäkuun alussa.

Projektin **esittelytilaisuus** ke 20.4 klo 14.00 P518.

Projektin sisältö:

Projektin fokuksessa on talouden ja oikeuden vuorovaikutussuhde; miten ja miksi talouden ilmiöitä on säännelty tietyin tavoin eri aikoina. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten taloudelliset kriisit ovat vaikuttaneet oikeudelliseen sääntelyyn ja oikeudenkäyttöön. Projektin lähestymistapa on monitieteinen; oikeushistoriallisen ja -vertailevan aineksen ohella oikeustaloustieteen näkökulmat nousevat siinä vahvasti esille.

Projektitentin tutkintovaatimukset

1) Metodinen kirjallisuus (esim. Kalela: Historiantutkimus ja historia; Kekkonen: Muutos ja jatkuvuus - näköaloja oikeushistoriaan; Ylikangas: Oikeushistoriasta ja sen tutkimisesta; Heikkinen: Historiantutkimuksen menetelmät ja tavoitteet; Burke: History and Social Theory)

2) Projektin aihealuetta käsittelevä kirjallisuus (Esim Andersen: The Evolution of Nordic Finance; Kuisma: Suomen taloushistoria 1000-2000; Hobsbawm: Äärimmäisyyksien aika; Suomen Akatemian toteuttaman Pankkikriisiprojektin loppuraportti; Heiskala (toim.): Talous- ja yhteiskuntateoria; Roubini-Mihin: Kriisitaloustiede)

3) Opiskelijan tutkieman aihepiiriä käsittelevä kirjallisuus

Esittelytilaisuuksissa jaetaan opiskelijoille esimerkin omainen luettelo tutkielman aiheista. Luettelon voi tilata projektin vetäjältä professori Jukka Kekkoselta (jukka.kekkonen@helsinki.fi) tai Raija-Liisa Komulaiselta (raija-liisa.komulainen@helsinki.fi). Projektissa voi tutkimuksen kohteena olla muukin oikeushistorian alaan kuuluva aihe, josta sovitaan vetäjän kanssa.

Projektiin ovat tervetulleita myös ne oikeushistoriasta kiinnostuneet, jotka aikovat viettää osan vuodesta vaihdossa; heille räätälöidään oma ohjelma. Projektiin voidaan ottaa - jos tilaa on - myös sellaisia opiskelijoita, joiden opintopistemäärä ei yleiskriteerien mukaan ole riittävä. Projekti on erittäin voimakkaasti tieteidenvälinen ja sitä voidaan lämpimästi suosittelua myös oikeustaloustieteestä kiinnostuneille.

Perhe- ja jäämistöoikeus

Projektin teema: Lapsi Perhe- Ja Perintöoikeuden Järjestelmässä

Projektin johtaja: siviilioikeuden professori Urpo Kangas. Projektin muut opettajat siviilioikeuden dosentti, yliopistonlehtori Tapani Lohi, assistentti Pekka Tuunainen ja tohtorikoulutettava Sanna Koulu.

Projektin **esittelytilaisuus:** Tiistaina 24.4.2010 alkaen kello 14.15 – salissa P 417.

Projektin sisältö: Perhe- ja perintöoikeuden syventävien opintojen projektissa lukuvuonna 2011-2012 keskitytään tarkastelemaan lapsen oikeudellista asemaa perhe- ja perintöoikeuden järjestelmässä. Aiheen valinta on perusteltua monestakin syystä. Lapsen oikeudellisen aseman sääntely on koko perhe- ja jäämistöoikeuden punainen lanka. Langan toinen pää on sidoksissa lapsen syntymään, isyyteen, hedelmöityshoitoihin ja adoptioon. Nämä ovat kaikki ajankohtaisia teemoja. Isyyslain kokonaisuudistuksesta tultaneen ottamaan maininta hallitusohjelmaan ja ottolapsilainsäädännön kokonaisuudistus on vireillä. Alaikäisen lapsen huoltoon, elatukseen ja edunvalvontaan liittyvät kysymykset koskettavat kaikkia lapsiperheitä lapsen syntymästä siihen saakka kunnes lapsi täyttää kahdeksantoista vuotta. Tähän ajanjaksoon voi ajoittua perheen hajoaminen ja siihen liittyen lapsen huollosta, elatuksesta, tapaamisoikeudesta päättäminen. Oman ongelmakokonaisuutensa muodostavat lapsikaappaukset ja niiden oikeudellinen sääntely. Asia on mitä ajankohtaisin esimerkiksi Suomen ja Venäjän välisissä suhteissa. Erityistä huolta Venäjällä on herättänyt lasten huostaanottokynnyksen mataluus Suomessa. Mitä sille oikeudellisin keinoin on mahdollista tehdä?

Alaikäisen lapsen asema kuolinpesän osakkaana vaikuttaa niin kuolinpesän hallinnossa tehtäviin ratkaisuihin ja perinnönjaon sisältöön. Perhe- ja jäämistöoikeudelle on tunnusomaista vahvat arvosidonnaiset kannanotot heikomman osapuolen suojaamiseksi lainsäädännöllisin ratkaisuin. Lasta on yleensä pidetty heikompana osapuolena, jonka etua ei saa asettaa uhanalaisiksi oikeudellisessa päätöksenteossa. Mitä tämä vaatimus konkreettisesti tarkoittaa silloin, kun esimerkiksi alaikäisen lapsen ja eloonjääneen puolison välille syntyy etujen ristiriita. Samanlaisia ongelmia voi aiheutua esimerkiksi tilanteessa, jossa jännite aiheutuu ensiksi kuolleen puolison tekemästä testamentista ja alaikäisen lapsen oikeudesta lakiosaan. Missä laajuudessa lapsen etu saa vaikuttaa lapsen eduksi ja aikuisen vahingoksi kollisiotilanteessa tehtävään ratkaisuun. Voidaanko oikeussubjektien muodollisesta yhdenvertaisuudesta poiketa vain sen vuoksi, että toinen oikeussuhteen osapuoli on ikänsä puolesta vajaavaltainen.

Projektin teema "Lapsi perhe- ja perintöoikeuden järjestelmässä" antaa mahdollisuuden kirjoittaa tutkielma miltei mistä tahansa aiheesta perhe- ja jäämistöoikeuden alueella. Perinteisesti perhe- ja jäämistöoikeuden projektissa on voinut laatia tutkielman aiheesta, joka sivuaa projektin pääteemaa. Näkökulma aiheeseen voi olla kansainvälinen- yksityisoikeudellinen, holhousoikeudellinen tai perintöverotukseen liittyvä. Tutkielmia yhdistävänä tekijänä on näkökulma oikeuteen lapsen kautta. Lapsi perhe ja perintöoikeuden järjestelmässä –projekti edellyttää täydellistä sitoutumista alusta loppuun projektiin. Kaikki muut ylimääräiset työt, tentit ja harrastukset

saavat odottaa niin kauan kunnes gradu on valmis. Projektin työskentelykieli on jokaisen oma äidinkieli ja luonnollisesti gradun voi kirjoittaa sillä kielellä, jota itse luulee osaavansa.

Projekti muodostaa osan pakollisesta opetuksesta. Luennoilla ja seminaareissa on läsnäolopakko. Projektin tentin voi suorittaa jo kesällä. Toivottavaa on, että jokainen suorittaa tentin joulukuuhun mennessä.

Projektin opetus ja seminaarityöskentely

a) Syyslukukaudella (40-50 tuntia)

- Urpo Kankaan johdantoluennoissa (16 tuntia) luodaan yleiskatsaus projektin teemaan. - Luennot pidetään 5.9.- 9.9. ma – pe 8-12 oikeustieteellisen tiedekunnan seminaarisalissa 417 Porthaniassa.

Syventävien opintojen seminaari järjestetään seuraavasti samassa paikassa: 3.10.- 7.10 ma - pe 8-12.

Seminaarialustusten aiheet valitaan painottaen tasapuolisesti projektin eri osa-alueita. Esitelmien avulla pyritään saamaan alustava kokonaiskuva projektin erityiskysymyksistä. Seminaari-aiheet pyritään alusta alkaen liittämään osaksi tutkielmaa. Sen vuoksi niihin on suhtauduttava äärimmäisellä vakavuudella. Tavoitteena on ajan säästäminen ja gradun valmistuminen määräajassa.

Olenaisena osana projektin työskentelyyn liittyy projektilaisille nimettävä omaopettaja, joka seuraa tutkielman valmistumista kiinteästi. Omaopettajien yksilöllinen ja henkilökohtainen työnohjaus opiskelijoille järjestetään 19.12-20.12.2011 (ma - ti) myöhemmin ilmoitettavina kellonaikoina.

b) Kevätlukukaudella (20-30 tuntia)

- **Intensiiviseminaari** (2 vrk) järjestetään Tvärminnen eläintieteellisessä koesemalla 26 - 27.1.2012 (to - pe). Seminaari on pakollinen.

- **Tutkielmaseminaari**, jossa jokainen osanottaja esittelee tutkielmansa disposition, työn edistymisen ja vähintään yhtä tutkielman lukua vastaavan sisällöllisen osan tutkielmasta. Seminaari pidetään 19.3-23.3.2012 ma-to 8-12 seminaarisalissa 417, Porthaniassa.

Projektitentti on aineistotentti. Tentissä opiskelijalla saa olla mukanaan kaikki tenttivaatimuksiin kuuluvat artikkelit, teokset sekä lakikirjat.

Lakimies –lehden lapsioikeuden teemanumero 7 – 8/2010:ssa ilmestyneet seuraavat artikkelit: Aaltonen, Anna-Kaisa – Auvinen, Maija: Lapsiriitojen sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa, s. 1149 – 1165, Nylund, Anna: Lapsi riidan kohteena –lapsen asemaa koskevien asioiden haasteita, s. 1166 – 1182, Kurki-Suonio, Kirsti: Lapsen huoltajien yhteistyön vaikeus ja oikeuden keinot, s. 1183 – 1203, Rätty, Tapio: Lapsipotilaan hoidosta päättäminen –hoidon järjestämisen rajapinnat lastensuojelussa ja terveydenhuollossa, 1202 – 1231.

Aaltonen, Anna-Kaisa: Lapsioikeus ja lapsen oikeustuomioistuimissa. Helsinki 2009, s. 15 – 359.

Schiratzki, Johanna: Barnrättens grunder. Tredje upplagan. Stockholm 2006, s. 11 – 142.

Jeppesen de Boer: Joint Parental Authority. 2008 Intersentia. s. 3 – 323.

Aarnio, Aulis – Kangas, Urpo: Suomen jäämistöoikeus I. 5., uudistettu laitos. Helsinki 2009, s. 1 – 1411.

Syventävien opintojen aineistotentin laajuus noin 2300 sivua.

Prosessi- ja insolvenssioikeus

Projektin teema: Rajat ylittävä oikeudenkäynti

Projektin johtaja: Risto Koulu

Projekti alkaa: syyskuussa 2011

Projektin kieli: suomi

Projektin **esittelytilaisuus** ke 27.4. klo 14- P 444

Aihepiiri

Rajat ylittävät oikeudenkäynnit eli oikeudenkäynnit, joilla on kansainvälisiä liityntöjä, ovat muuttuneet harvinaisuuksista tuomioistuinten arkipäiväiksi. Tuomioistuimet joutuvat yhä useammin miettimään esimerkiksi kansainvälistä toimivaltaansa, tiedoksiantoa ulkomailla tai oikeudenkäynnin kieltä. Joidenkin tällaista tilanteiden varalta on säännöksiä kirjoitetussa laissa, osa jää ratkaistavaksi yleisten periaatteiden nojalla ja osa saa vastauksensa Euroopan unionin säädöksistä tai vastaavista kansainvälisistä sopimuksista. Jälkimmäistä osaa kutsutaan eurooppalaiseksi prosessioikeudeksi. Sen piiri laajenee nopeasti kansallisen säädösvallan eli niin sanotun autonomisen prosessioikeuden kustannuksella. Projekti sijoittuu systemaattisesti kansainvälisen siviiliprosessioikeuden piiriin. Jonkun verran esillä ovat myös lainvalintakysymykset, joita on tapana käsitellä kansainvälisessä yksityisoikeudessa. Projektissa käsitellään paitsi valtiollista lainkäyttöä myös kansainvälistä välimiesmenettelyä, jossa syntyy samantyyppisiä ongelmia.

Käsiteltävät osateemat

- kansainvälistyminen ilmiönä ja ongelmana
- eurooppalaisen prosessioikeuden oikeuslähteet
- tuomioistuinten kansainvälinen toimivalta
- lainvalinta tuomioistuimissa
- kansainvälinen oikeusapu
- eurooppalaiset erityisprosessit
- kansainvälinen välimiesmenettely
- rajat ylittävä täytäntöönpano

Aikataulu

Projekti koostuu asiantuntijaluennoista, seminaareista, projektitentistä, harjoitusaineista sekä tutkielmasta. Muun työskentelyn tarkoituksena on antaa valmiuksia ja tukea tutkielman laatimiseen, mikä siis on projektin pääsuoritus. Projekti rakentuu tiiviille periodityöskentelylle. Periodien ulkopuolella opiskelijalla on käytännössä vapaus järjestää oma työskentelynsä. Projektin aikataulu on ohjeellinen; siitä voidaan poiketa projektin edistymisen myötä kumpaankin suuntaan.

- alkuluennot (viikko 37)
- ryhmätyö- eli alkuseminaari (viikko 42)
- projektitöntti (viikko 46, suositus)
- tutkielmaseminaari (viikko 50)
- seurantatapaamiset (viikot 3, 8, 15, 17)
- loppuseminaari (viikko 19)
- tutkielman jättäminen (viikko 20, suositus)
- jälkitapaamiset (viikot 38, 42)

Tukevat valinnaiset opinnot

Jos projektin osanottaja haluaa suorittaa tukevia prosessi- ja insolvenssioikeuden valinnaisia opintoja, hänelle suositellaan seuraavia kursseja:

- Mediation - European alternative dispute resolution in civil and commercial matters (Hietanen-Kunwald)
- Välimiesmenettely riidanratkaisumenetelmänä (Turunen)

Projektitöntin tutkintovaatimukset:

Koulu, Risto : Kansainvälinen prosessioikeus pääpiirteittäin (2003) ja Letto-Vanamo, Pia : Eurooppa oikeusyhteisönä (1998).
Saarikivi, Aapo : Lex Cause in International Arbitration (2008), Kurkela, Matti - Turunen, Santtu : Due Process in International Commercial Arbitration (Oxford 2010) ss. 1-42 ja 173-206 sekä Koulu, Riikka : Videoneuvottelu rajat ylittävissä oikeudenkäynnissä (2010).

Lindfors, Heidi: Eurooppalaiset ulosottoperusteet (2011), luvut 1-4 ja Koulu, Risto : Lainvalinta oikeudenkäynnin ongelmana I ja II. DL 2002 ss. 211–231 ja ss. 375–393.

Stone, Peter : EU Private International Law - Harmonization of Laws (Elgar 2006).

Rikosoikeus

Projektin teema: Talousrikosoikeus

Projektin johtaja: prof. Raimo Lahti

Projektin kesto: sl 2011 – kl 2012

Projektin aloituskokous: ti 6.9.2011 16–19 P518:ssa

Projektin **esittelytilaisuus** ti 19.4. klo 16 alkaen P669:ssä.

Projektin aihepiiri: Projektin aihepiirinä on talousrikosoikeus laajasti ymmärrettyinä. Aihepiiri mahdollistaa myös rikosoikeuden yleisten oppien ja seuraamusjärjestelmän sekä eurooppalaisen ja kansainvälisen rikosoikeuden ja oikeusvertailun näkökulmia pro gradu -töiden aiheiden valintaan senkin vuoksi, että taloudellisen toiminnan väärinkäytösten sääntelyssä on vastuu- ja seuraamusoppia koskevia erityispiirteitä ja sääntelyyn vaikuttavat kansainvälis- ja eurooppaoikeudelliset velvoitteet. Erilaisille tutkimus- ja lähestymistavoille on projektissa tilaa. Projektin alussa kartoitetaan ja esitellään erilaisia mahdollisia tutkimustapoja, jotta jokainen projektilainen pääsisi suuntautumaan sellaiseen tematiikkaan ja tutkimustapaan, joka erityisesti sopii hänelle.

Projektin työskentely pääpiirteittäin: Työskentelyn runkona on koko projektivuoden jatkuva seminaarityyppinen työskentely. Etenkin syyslukukaudella erilaita projektin kuuluvaa ohjelmaa, kun taas kevätlukukausi painottuu enemmän tutkielman tekoon. Syyslukukauden seminaarityyppinen työskentely alkaa johdannolla projektin aihepiiriin ja tematiikkaan. Sl:n alkupuolella OikN, OTT Pekka Koponen pitää talousrikosoikeuden luentosarjan, joka on projektilaisille paikallinen. Sl sovitaan harjoitusaineiden aiheet ja pidetään harjoitusaineita koskeva tiivis seminaari. Tämän jälkeen sovitaan seminaaritöiden aiheet ja pidetään tiivis seminaari syyslukukauden lopulla mahdollisesti Tvärminnen asemalla. Sl suoritetaan projektitöntti. Kl projektilaiset jatkavat tutkielmatyöskentelyä opettajan ohjauksessa ja kevätlukukauden loppupuolella tekevät seminaarityöt tutkielmiensa pohjalta. Myös muita tapaamisia ja mahdollisia vierailuja viranomaiskohteisiin järjestetään.

Projektitöntin tutkintovaatimukset:

1. Ulkomainen rikosoikeuden perusesitys: **Asp, P.** – **Ulväng, M.** – **Jareborg, N.:** Kriminalrättens grunder, Iustus Förlag 2010 (535 s.) tai **Ashworth, A.,** Principles of Criminal Law, 6th ed., Oxford University Press 2009 (n. 500 s.) tai **Duff, R.A.:** Answering for Crime: Responsibility and Liability in the Criminal Law, Hart Publishing 2007 (299 s.) ja **Bohlander, M.:** Principles of German Criminal Law, Hart Publishing 2008 (242 s.) taikka opettajan kanssa sovittava muu vastaava kirjallisuus.
2. Talousrikosoikeuden teoriaa: **Koponen, P.:** Talousrikokset rikos- ja rikosprosessioikeuden yhtymäkohdassa, 2004, s. 1–136 (yhteenveto); **Tapani, J.:** Petos liikesuhteessa, 2004, s. 19–102.
3. Eurooppalaisen rikosoikeuden yleisesitys, n. 350 s.: **Melander, S.:** EU-rikosoikeus (2010); **Klip, A.:** European Criminal Law, Intersentia 2009, s. 1–10, 119–432, tai **Mitsilegas, V.:** EU Criminal Law, Hart Publishing 2009 taikka opettajan kanssa sovittava muu vastaava kirjallisuus. Tämä kohta voidaan suorittaa tiedekunnan englanninkieliseen opetukseen kuuluvan European Legal Space and the Europeanization of Criminal Law -kurssin yhteydessä (sl 2010).
4. Talousrikosoikeuden alan monografia: **Häyrynen, J.:** Arvopaperimarkkinoiden väärinkäyttö, 2006, s. 1–408 (täydennettynä uutta lainsäädäntöä koskevilla tiedoilla) tai **Sahavirta, R.:** Rahanpesu rangaistavana tekona, 2008.

Tönttiin ilmoitaudutaan Web-oodissa (20053).

Työoikeus

Projektin teema: Oikeus työtaisteluun ja työrauhavelvollisuus Suomessa ja Euroopassa
Projektin johtajat prof. **Matti Mikkola** ja prof. **Niklas Bruun**
Projekti alkaa sl. 2011.

Projektin **esittelytilaisuus:** 26.4 klo 16.15 alkaen seminaarihuoneessa P417.

Tavoitteet ja sisältö. ILO:n, YK:n ja Euroopan neuvoston jäsenenä ja ihmisoikeussopimukseen sitoutuneena sekä EU:n jäsenmaana Suomi on jo pitkään kehittänyt työolainsäädäntöään kansainvälisten sitoumustensa mukaisesti. Toisaalta talouden globalisoituminen ja Euroopan sisämarkkinakehitys ovat lisänneet paineita maamme työolainsäädännön muuttamiseksi. Projektin sisältönä ja tavoitteena on tutkia murroksen olosuhteissa työolainsäädäntömme nykytilaa ja kansainvälisiä sidonnaisuuksia pitäen silmällä erityisesti oikeutta työtaisteluun ja velvollisuutta työrauhan kunnioittamiseen.

Projekti käynnistetään tiistaina 13.9.2011 klo 14 Porthanian IV krs. Salissa P 444.

Opetus. Professori Mikkolan luennot pidetään *englanninkielisinä* yhdessä kansainvälistä maisterintutkintoa suorittavien kanssa ma 19.9 sekä ke-pe 21.-23.9 ja ma 26.9. 2011 klo 14-16. Luentokuulustelu järjestetään pe 30.9 klo 14-16 ja sille vaihtoehtoinen kuulustelu pe 7.10. klo 14-16. Täysimääräinen osallistuminen luennoille ja luentokuulustelun hyväksytyt suorittaminen korvaa tenttivaatimusten 1)- kohdassa mainitun teoksen luvut I ja VI. Professori Niklas Bruun luennoi kansainvälisestä työrauhan sääntelystä 22.9 klo 16-18 26.9 klo 16-18 seminaarihuoneessa P444. Professori Bruunin luennoille osallistuminen on pakollista.

Opetus. Luennot, jotka pidetään *englanninkielisinä* yhdessä kansainvälistä maisterintutkintoa suorittavien kanssa ma 16.1.2012 – pe 21.1.2012 klo 14-16. Luentokuulustelu järjestetään ti 31.1. klo 14-16 ja sille vaihtoehtoinen kuulustelu ti 7.2. klo 14-16 Suomen laki salissa. Täysimääräinen osallistuminen luennoille ja luentokuulustelun hyväksytyt suorittaminen korvaa tenttivaatimusten 1)- kohdassa mainitun teoksen luvut I ja VI.

Suoritustapa. Alkuentti on suoritettava työoikeuden valinnaisten opintojen vaatimusten mukaisesti viimeistään tammikuun 2012 tööikeuden tenttikierroksella. Tenti voidaan suorittaa työoikeuden pakollisten aineopintojen tenttipäivinä marraskuussa tai tammikuussa.

Tenttivaatimusten kohdat 3 ja 4 voi korvata kirjoittamalla kustakin tentittävästä kirjasta projektin johtajan antamien kysymysten pohjalta kolmiosaisen esseen (6-9 sivua).

Alkuentin vaatimuksina ovat:

- 1) **Mikkola, Matti**, Social Human Rights of Europe, 2010, luvut I ja VI sekä luku II kappaleita 7 ja 8 lukuun ottamatta. (304 sivua ilman luentoja tai 141 sivua ynnä luennot).
  - 2) **Mikkola, Matti – Bruun, Niklas**, Selvitys eurooppalaisista työrauhajärjestelmistä. Työ ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2011:X (Y sivua)
  - 3) **Barnard, Catherine**, EC Employment Law. Third Edition. Oxford University Press 2006. Part I (pp. 3-168) and part III (pp 297-535) or **Bercusson, Brian**, European Labour Law 2nd ed. 2009 Section 1 (pp 5-255).
  - 4) **Hepple, Bob & Veneziani, Bruno (eds)**, The Transformation of Labour Law in Europe. A Comparative Study of 15 Countries 1945-2004. Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon 2009. lukuunottamatta luvut 3 ja 4 s. 59-127.
- Projekti järjestää *seminaari-tilaisuuksia* aluksi kerran kuussa ja myöhemmin tarpeen mukaan. Jokaisen tulee osallistua tiedekunnan järjestämään metodiopetukseen, jonka voi korvata professori (emeritus) Aulis Aarnion ja professori Matti Mikkola kurssilla: **Siviilioikeudellinen ajattelu ja tutkimus**, joka järjestetään Lammin biologisella asemalla marraskuussa 2012. Ilmoittautumisia seminaariin ottaa vastaan seminaarin vastaava, professori Urpo Kangas (ks. Aineiden väliset valinnaiset opinnot).

Jokaisen tulee kirjoittaa **kaksi harjoitusainetta**, joista ensimmäinen koskee tulevan maisterityön oikeusalan tai suoraan teemaan liittyvien lakien lainvalmisteluasiakirjoja ja toinen tulevan maisterityön jäsentämistä. Jokaisen pääasiallisena tehtävänä on laatia **pro gradu tutkimus** (maisterityö) oman valintansa mukaisesti jostain kansainväliseen työ- tai sosiaali oikeuteen liittyvästä kysymyksestä tai muusta ongelma-alueesta projektin johtajan kanssa sovittu mukaisesti. Osallistujat voivat valita työnohjaajikseen projektin johtajan sijasta myös toisen tutkijan.

Projektin teema ei siten rajoita gradun aiheenvalintaa. Sen voi valita koko työoikeuden kentästä, johon kuuluvat seuraavat lainsäädännön alueet:

1. Työoikeudellisen ajattelun perusteet ja –periaatteet;
2. Työsopimusoikeus: työoikeuden yleisten oppien ja toisaalta käytännön kannalta merkityksellisiltä osiltaan;
3. Tasa-arvo- ja yleisen syrjintälainsäädännön työelämää koskevat keskeiset osat;
4. Kollektiivinen työoikeus: järjestäytymisvapaus kansallisine ja kansainvälisine takeineen sekä työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmän keskeiset asiat;
5. Työaika- ja vuosilomasuojelun keskeiset yleiset osiot;
6. Työllisyys ja työttömyysturvan perusteet;
7. Sosiaalisten ihmis- ja perusoikeuksien perusteet;
8. Työnantajan vakuuttamisvelvollisuus pääasiallisten sosiaalisten riskien varalta (vanhemmuus, sairaus, työkyvyttömyys, vanhuus)
9. Työturvallisuus ja työterveys

Teema voidaan hyväksyä myös muiden oikeudenalojen puolelle ulottuvista aiheista projektin johtajan ohjeiden mukaisesti. Peruseidana gradujen teemavalinnoissa on, että niissä käsitellään ainakin osittain Suomen normistoa kansainvälisten sidonnaisuuksien valossa.

On suositeltavaa, että projektiin osallistujat miettivät aiheenvalintojaan ja kehittelevät teemojaan jo ennen projektin alkua niin, että ainakin tutkimusongelman alue on tullut valittua alkuluentojen päättyessä. Projektin johtaja on valmis vuoropuheluun tältä osin jo ennen projektin alkua ja välittömästi sen jälkeenkin ja on tavoitettavissa.

Projekti tekee yhden *tutustumiskäynnin* työtuomioistuimeen ja toisen johonkin työriitoja hoitavaan asianajotoimistoon.

Projektin tutkimusvaatimukset: Projektin osallistuvien tulee olla työoikeuden aineopinnot suorittaneita ja täyttää tiedekunnan syentäviin opintoihin osallistumiselle asettamat vaatimukset, paitsi milloin projektin johtaja suostuu toisenlaisiin järjestelyihin. Normaaliaikataulu on, että gradut valmistuvat syyskuu 2012. Lyhyempi aikataulu vaatii ponnistelua. Jos asia ei etene toivotulla tavalla, on syytä tulla keskustelemaan.

Valtiosääntöoikeus

Projektin aihe: Valtiosääntöinen pluralismi – kansallisten ja ylikansallisten valtiosääntöjen suhde

Projektin johtaja: Professori Tuomas Ojanen

Projektin **esittelytilaisuus** on 13.4.2011 klo 12-14 salissa P668.

Aika: Projektissa on kaksi osaa, joista ensimmäinen sijoittuu syyslukukaudelle 2011, toinen kevätlukukaudelle 2012. Projektin on mahdollista suorittaa nopeammassa aikataulussa, esimerkiksi syyslukukauden aikana. Tähän liittyvistä järjestelyistä sovitaan erikseen professorin kanssa.

Sisältö: Projektissa tarkastellaan kansallisten valtiosääntöjen (erityisesti Suomen valtiosääntö) ja ylikansallisten konstitutionaalisten järjestelmien keskinäisyyksiä sekä Euroopan integraation (EU-jäsenyys, Euroopan neuvoston alainen sopimusjärjestelmä) vaikutuksia Suomen valtiosääntöoikeuteen, etenkin sen perusratkaisuihin (kotimainen perus- ja ihmisoikeusjärjestelmä, täysivaltaisuus, ylimpien valtiotietojen keskinäisyydet, parlamentarismi ja tuomiovaltakäytön perusteet).

Erityisen huomion kohteina ovat Euroopan unionin perustuslailliseen kehitykseen ja Suomen valtiosääntöjen keskinäisyyksiin liittyvät kysymykset sekä perus- ja ihmisoikeuksien kansallisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten suojajärjestelmien vuorovaikutussuhteet. Projektissa on mahdollista tarkastella integraation vaikutuksia kansallisiin valtiosääntöihin oikeusvertailevasta näkökulmasta.

Tavoitteet: Tavoitteena on antaa osallistujille syvälinen kuva kansallisten ja ylikansallisten valtiosääntöjen suhteista ja merkityksestä etenkin perus- ja ihmisoikeuksien ja toisaalta täysivaltaisuuden, valtiotietojen toimivaltasuhteiden sekä muiden valtiosääntöjen perusratkaisujen näkökulmasta.

Opetusmuodot: Opetusmuodot koostuvat johdantoluennosta, seminaari-istunnoista sekä kirjallisten töiden laadinnasta. Lisäksi projektissa pyritään järjestämään ekskursio ainakin eduskunnan perustuslakivaliokuntaan ja suureen valiokuntaan. Opiskelijoille pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan tilaisuuksia osallistua erilaisiin projektin teeman kannalta kiinnostaviin tieteellisiin seminaaritilaisuuksiin, luentosarjoihin tms. tilaisuuksiin.

Ohjelma: Projektin järjestäytymisistunto on ke 7.9.2011 klo 14–17 salissa P668, jolloin päätetään projektin tarkasta aikataulusta ja ohjelmasta ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon myös opiskelijoiden toiveet. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa projektin opinnot nopeammassa aikataulussa, esimerkiksi syyslukukauden aikana. Tähän liittyvistä järjestelyistä sovitaan erikseen professorin kanssa.

Syyslukukausi 2011

- Järjestäytymisistunto ke 7.9.2011 klo 14–17 salissa P668.

- Johdantoluennot ti–ke 13.–14.9.2011 klo 10–13 salissa P668 projektin asiakokonaisuuksiin. Luentojen päätteeksi kartoitetaan tutkielman aihepiirejä.

- Lokakuun loppuun mennessä palautetaan tutkielmasuunnitelma. Jo tässä vaiheessa voi palauttaa myös tutkielman käsikirjoituksen osia.

- Seminaari-istunnot, joissa käsitellään tutkielmasuunnitelmien tai tutkielman laadinnassa esille tulleita metodologisia, teoreettisia, sisällöllisiä tai käytännöllisiä kysymyksiä (marraskuu).

Kevätlukukausi 2012

- Seminaari-istunnot, joissa keskustellaan projektinopintojen nykytilasta sekä käydään läpi tutkielmien laadinnassa esille tulleita teoreettisia, sisällöllisiä ja käytännön kysymyksiä ja joissa käydään läpi sellaisten opiskelijoiden tutkielmasuunnitelmat, joita ei ole käsitelty jo syyslukukaudella (tammikuu).

- Seminaari-istunnot, joissa käydään läpi joko käsikirjoituksia tutkielmien keskeisistä luvuista/jaksoista tai valmiita tutkielmiä (maalis–huhtikuu).

Projektitunti: (10 op)

Projektitunti, yhteensä n. 1500 sivua, joka koostuu kaikille yhteisestä yleisestä osasta ja erityisestä osasta, jonka tutkimusvaatimukset määräytyvät opiskelijan suuntautumisen mukaan.

Yleinen osa (kaikille yhteinen)

1) Douglas-Scott, S., A Tale of Two Courts: Luxembourg, Strasbourg and the Growing European Human Rights Acquis. *Common Market Law Review*, Vol. 43, 3/2006, s. 629–665. (37 s.)

2) Nergelius, J., The Constitutional Dilemma of the European Union, 2009. (110 s.)

3) Nieminen, L., Eurooppalainen konstitutionalismi. *Lakimies* 5/2010, s. 773–790. (18 s.)

4) Ojanen, T., Eurooppa-tuomioistuimet ja suomalaiset tuomioistuimet. *Lakimies* 7-8/2005, s. 1210–1228. (19 s.)

5) Pellonpää, M., Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ja Euroopan unioni. *Lakimies* 7–8/2005, s. 1229–1250. (22 s.)

6) Rosas, A. & Armata, L., *EU Constitutional Law. An Introduction*, 2010. (247 s.)

7) Tuori, K., The Many Constitutions of Europe. Teoksessa Tuori, K. & Sankari, S. (eds.), *The Many Constitutions of Europe*, 2010, s. 3–30. (28 s.)

8) Viljanen, V.-P., Eurooppalaistuminen valtiotietojen välisissä suhteissa. *Lakimies* 7–8/2003, s. 1169–1183. (15 s.)

9) Menéndez, A. J., From Constitutional Pluralism to a Pluralistic Constitution? Constitutional Synthesis as a MacCormickian Constitutional Theory of European Integration. RECON Online Working Paper 2011/02. Saatavilla osoitteesta http://www.reconproject.eu/main.php/RECON_wp_1102.pdf?fileitem=5456454. (29 s.)

10) Walker, N., Constitutionalism and Pluralism in a Global Context. RECON Online Working Paper 2010/03. Saatavilla osoitteesta http://www.reconproject.eu/main.php/RECON_wp_1003.pdf?fileitem=5455875. (20 s.)

11) Griller, S. & Ziller, Z., *The Lisbon Treaty. European Constitutionalism Without a Constitutional Treaty*, 2008. (359 s.)

(Yhteensä 904 s.)

Tentin yleinen osa suositellaan suoritettavaksi tenttiakvaariossa. Katso tenttiakvaariosta tarkemmin opinto-oppaan yleisen osan tenttimistä koskevasta kohdasta sekä Internetistä osoitteesta <http://ok.helsinki.fi/tentti/>. Tentin suorittamisesta muutoin kuin tenttiakvaariossa on sovittava erikseen professorin kanssa.

Erityinen osa

Opiskelijan suuntautumisen perusteella määräytyvistä tutkintovaatimuksista sovitaan erikseen professorin kanssa. Kirjallisuutta erityisessä osassa tulee olla noin 600 sivua. Erityisen osan tutkintovaatimuksia on mahdollista korvata myös kirjallisilla töillä (essee, kirja-arviointi tms.) professorin kanssa erikseen sovittavasta aiheesta.

Valtiosääntöoikeuden syventäviin opintoihin voi sisällyttää enintään 16 opintopistettä osallistumisesta valtiosääntöoikeuden alaan kuuluviin kansainvälisiin oikeustapauskilpailuihin (erityisesti Den Nordiska Rättegångstävlingen om de Mänskliga Rättigheterna, ks. lisää opinto-oppaan Kansainväliset oikeustapauskilpailut -kohdasta) sikäli kun niitä ei ole sisällytetty valtiosääntöoikeuden valinnaisiin opintoihin tai osaksi muita opintoja. Oikeustapauskilpailuista saaduilla opintopisteillä voi esimerkiksi korvata osan projektitentistä. Asiasta on sovittava erikseen oppiaineen vastuuolettajan kanssa.

Velvoiteoikeus

Sopimusoikeus

Projektin tema: Sopimustekniikka, sopimusriidat ja välimiesmenettely

Projektin johtaja: prof. Mika Hemmo

Projekti alkaa: sl 2011

Esittelytilaisuus on to 21.4 klo 14-15 Suomen Laki -sali.

Projektissa käsitellään erityisesti kaupallisia sopimuksia painottaen sopimusten laadinta- ja suunnitteluvaiheeseen liittyviä kysymyksiä sekä tyypillisiä sopimusriitojen syitä, kuten tulkintaerimielisyyksiä, irtisanomistilanteita ja vahingonkorvaustapauksia. Tarkastelun kohteena on myös välimiesmenettely riidanratkaisukeinona.

Projektin alustava ohjelma:

Teemaseminaari syyskuussa, metodiluennot lokakuussa, dispositioseminaari joulukuussa, tutkielmaseminaari tutkielmien valmistumisen myötä ja viimeistään toukokuussa. Lisäksi vierailukäyntejä ym. yksittäisiä tilaisuuksia.

Projektitenttin tutkintovaatimukset: Ilmoitetaan projektin alkukokoukseen mennessä.

Projektitenttin tutkintovaatimukset

1. Hemmo, Sopimusoikeus III, 2005 s. 1-382
2. Wuolijoki, Pankin neuvontavastuu, 2009 s. 17-486
3. Teoksesta Juhlakirja Esko Hoppu, 2005, seuraavien kirjoittajien artikkelit: Hemmo, Lappalainen, Lindholm, Mattson, Möller, Peltonen ja Wilhelmsson, yht. n. 110 s.
4. Bühring-Uhle - Kirchhof et. al., Arbitration and Mediation in International Business s. 1-270, saatavissa kluwerarbitration.com-palvelusta.

Sopimusoikeus

Projektets tema: Europeiseringen av konsumentavtalsrätten / Eurooppalaistuva kuluttajasopimusoikeus

Projektledare: Doc. Johan Bärlund

Projektet börjar: Ht 2011

Språk: Projektet är tvåspråkigt / Projektet on kaksikielinen

Projektin **esittelytilaisuus** on torstaina 21.4. klo 15-16 salissa P417.

Målsättning:

Studenten får en helhetsbild av det avtalsrättsliga systemet samt fördjupar sig i den avtalsrättsliga reglering som finns på konsumenträttens område. Avtalstyper som behandlas är konsumentköp, konsumenttjänster, konsumentkrediter, avtal om tidsandelar, paketreseavtal, distansavtal, hemförsäljningsavtal osv. Den nordiska regleringen jämförs med motsvarande reglering på europeisk nivå. Frågan om hur den konsumenträttsliga reglering som är under arbete inom EU kommer att påverka den nordiska konsumentavtalsrätten är föremål för särskilt intresse.

Projektets förlopp:

Projektet börjar med en första sammankomst 6.9.2011 kl. 10-12, P417. Sedan följer introducerande föreläsningar i ämnet 7-15.9 kl. 10-12, P417. Utdelning av avhandlingsrubriker sker 16.9 kl. 10-12, P417. Det rekommenderas att projektentamen avläggs antingen 28.9 eller 20.10. Tentamen kan om så önskas tenteras i två delar, så att punkterna 1 och 2 tenteras 28.9 och punkterna 3 och 4 tenteras 20.10. Projektet fortsätter med artikelanalysseminarier, handledningsseminarier och utvärderingsseminarier så att så många studenter som möjligt har sin avhandling klar före sommaren 2012. Studiebesök görs till konsumentverket och konsumenttvistenämnden.

Fordringar för projektentamen:

Howells, G. & Schulze, R. (Eds.), Modernising and Harmonising Consumer Contract Law, 2009 (ca 320 s.)

Twigg-Flesner, Ch., European Union Private Law, 2010 (ca 330 s.)

Taxell, L-E., Avtal och rättsskydd, 1972, s. 1-251 och s. 390-485 samt Taxell, L-E., Skadestånd vid avtalsbrott, 1993 (ca 550 s.)
Luhtasela, H., Sähköisen kuluttajakäytännön sääntely Euroopan unionissa ja Yhdysvalloissa, 2007, s. 15-291. (ca 280 s.)
(<http://lipas.uwasa.fi/julkaisu/acta/acta178.pdf>)

Syventävät opinnot, Vaasa sl 2011 – kl 2012

Projektin teema: 'oikeudellisen sääntelyn haasteet muuttuvassa yhteiskunnassa'
projektin kesto: sl 2011 – kl 2011

Projektin kuvaus

Projektissa on tarkoituksena perehtyä nykyisen yhteiskunnan asettamiin uusiin tai muuttuneisiin vaatimuksiin ja tarpeisiin oikeudellisessa sääntelyssä. Yksi suuri kysymys viimeisten 15 vuoden aikana on ollut tarpeettoman sääntelyn purkaminen eli deregulaatio. Toisaalta on tullut ilmeiseksi, että monilla elämäntilanteilla sovelletaan käytännössä oikeudellisten normien puitteissa muita sääntelytapoja. Eri oikeudenaloilla oikeudellisen sääntelyn tarve ilmenee eri tavoilla, kuten arvopaperimarkkinaoikeudessa, missä laki luo lähinnä puitteet, ja sen tavoitteet saavutetaan valvonnalla (FIVA, pörssi) ja hierarkkisesti lakia alemmanasteisilla normeilla. Sopimusoikeudessa kansainvälistyminen ilmenee pyrkimyksinä täsmentää yleismaailmallisia sopimusoikeudellisia periaatteita tai sääntöjä. Immateriaalioikeus, vaikkakin erilaisten yleissopimusten raamittama, ei ole ylikansallista oikeutta. Eri maiden lait poikkeavat toisistaan ja kansallinen immateriaalioikeus on voimassa vain kyseisen maan alueella. Immateriaalioikeudelliset sopimukset ovat tästä huolimatta usein kansainvälisiä.

Riitojen ratkaiseminen ei enää tapahdu välttämättä tuomioistuimissa tai välimiesmenettelyssä, vaan osapuolten kesken on sovittu muunlaisesta menettelystä. Toisaalta ihmisten oikeusjärjestelmään kohdistuvat odotukset ovat kasvaneet. Tähän ovat vaikuttaneet niin erilaisten uhkien, kuten ympäristöriskien tai terrorismin uhdat, mutta myös korostuneet oikeusturvaodotukset mm. uhriliikkeen taholta ja ihmis- ja perusoikeuksien korostumisen myötä. Näihin haasteisiin on pyritty vastaamaan esimerkiksi rikosoikeutta ja oikeudenkäyntimenettelyä sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevilla sääntelyillä.

Projektin yleisteema antaa mahdollisuuden tehdä tutkielma monelta eri oikeudenalalta. Siitä huolimatta että projekti keskittyy erilaisiin ja – tasoihin sääntelymekanismeihin eri oikeudenaloilla, tutkielmien ei tarvitse teemoiltaan liittyä näihin kysymyksiin vaan voivat olla muitakin kauppaa-, sopimus-, prosessi-, rikos- tai muidenkin oikeudenalojen substanssiin liittyviä.

Projektin alustava ohjelma:

Alkuluennot 20 h syys/lokakuu
kirjallisuusseminaarit syyslukukaudella
tutkimussuunnitelmaseminaarit loka/marraskuu n. 8 h
tutkielmaseminaarit joulukuu/tammikuu n. 12h
loppuseminääri huhti/toukokuu n. 12 h

Projektin kokoontumisia pidetään alkuluentojen jälkeen kerran kuukaudessa ja opiskelijoiden tulee osallistua niihin. Toisaalta projektin aikataulu on siten joustava, että se sallii etenemisen eri tahdissa. Syksyllä Vaasassa järjestetään myös metodikurssi, joka koordinoidaan projektin kanssa.

Projektintentin tutkintovaatimukset:

Huom. Osa tentittävistä kirjoista voidaan valita myös yksilöllisesti.

Oikeussuojamekanismeja koskeva linja:

Valitse neljä seuraavista:
Melander Sakari, Kriminisointiperiaatteet, 2008,
SvJT 1/2007 (tema Rättstat) ja Lakimies 7-8/2007 (tema Turvallisuus)
Niemi-Kiesiläinen Johanna, Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta, 2004
Davis Margaret, Asking the law question, 2 ed 2004
Ervo Laura, Oikeudenmukainen oikeudenkäynti, 2005
Ashworth Andrew, Redmayne Mike, The Criminal Process, 2005
Joseph M. Jacob, Civil Justice in the Age of Human Rights, 2007
Per Henrik Lindblom, Sena uppsatser, 2006
HE 222/2010 Esitutkinta- ja pakkokeinolain uudistaminen

Sopimusoikeutta ja immateriaalioikeutta koskeva linja:

Valitse viisi (5) seuraavista:
Lando, Ole – Beale, Hugh, Principles of European Contract Law Parts I and II, 2000, s. xxi-195, 287-328 (yhteensä noin 265 sivua)
Draft Common Frame of Reference (DCFR) Outline Edition, 2009. s. 3-99 JA Beale, Hugh, From Draft Common Frame of Reference to Optional Instrument, JFT 3-4/2009, s. 203-212 JA Schulze, Reiner – Wilhelmsson Thomas, From the Draft Common Frame of Reference Towards European Contract Rules, ERCL Volume 4 Issue 2 2008, s. 154-168 (yhteensä noin 130 sivua)
Nystén-Haarala, Soile, The Long-Term Contract. Contract Law and Contracting, 1998 (noin 250 sivua)
Vesa Annela, Sopimuksen dynaamisuus, 2003 (noin 320 sivua)
Ramberg, Jan – Herre, Johnny, Internationella köplagen (CISG). En kommentar, tredje upplagan, 2009, s. 47-206 (noin 160 sivua)
Rosén, Jan, Upphovsrättens avtal, tredje upplagan, 2006 (noin 315 sivua)
Levin, Marianne, Lärobok i immaterialrätt, nionde upplagan 2007, s. 21-509 (noin 490 sivua)

Yhteisö- ja arvopaperimarkkinaoikeudellinen linja

Valitse viisi (5) seuraavista:
- *MacDonald, Kate - Marshall, Shelley*: (Edited by): Fair Trade, Corporate Accountability and Beyond. Experiments in Globalizing Justice. Ashgate (MBG Books Group, UK) 2010 (386 s.)

- *Häyrynen, Janne*: Pörssiväärinkäytökset. Helsingin Kamari Oy / Helsingin seudun kauppakamari-Lakimiesliiton Kustannus. Hämeenlinna 2009 (305 s.)
- *Kieff, F. Scott – Paredes, Troy A.* (Edited by): Perspectives on Corporate Governance. Cambridge University Press 2010 (465 s.)
- *Lower, Michael*: Employee Participation in Governance. A Legal and Ethical Analysis. Cambridge University Press 2010 (201 s.)
- *Rendtorff, Jacob Dahl* (Edited by): Power and Principle in the Market Place. On Ethics and Economics. Ashgate (MBG Books Group, UK) 2010 (282 s.)
- *Stürmer, Rolf*: Markt und Wettbewerb über alles? Gesellschaft und Recht im Fokus neoliberaler Marktideologi. Verlag C. H. Beck München, Bad Langensalza 2007 (316 s. + lähdeviittaukset)